

A pedagógia műhelyében

A legnagyobb siker

— Ha egy gyermeket sikerül hasznos tagként visszaadni a társadalomnak, az rengeteg ember érdeme. Itt komplex munka folyik, amelyet az igazgató csak koordinál — mondja Szénási László bevezetésül. Mindenképpen meg akar óvni attól a tévedéstől, miszerint itt, a Gyermek- és Ifjúságvédő Intézetben az 6 munkája fontosabb, előbbre való lenne bármely munkatársa tevékenységénél. Meggyőző. Nem fontosabb, csak más jellegű.

Amit a néhány óra alatt láttam: először is ott voltam jómagam, ez legalább két óra a napból. Szinte percenként cseng a telefon: ülésekre, megbeszélésekre hívják, érdeklődnek, bejelentenek stb. Képzőgagnak. Elhanyagolt külsejű asszony lép be, „hozom őket!” felkiáltással. Karján egy kicsi, maga mellett terelgeti a nagyobbakat. Szurutosak, csöpög az orruk. A szomszédos szobában a munkatársaknak eszükbe jutott egy érdekes történet — az otthon régi lakóiról. „Hogy is volt?” — szólnak át az igazgatóhoz. Gyülekeznek a hivatásos pártfogók, megbeszélés lesz. És aznap délelőtt „nem dolgozott”. Úgyek-bajok intézése volt betervezve.

— Egy-másfél napot a hétből „házon kívül” töltök, a területen. Fél nap jut az otthon pénzügyi gazdálkodására, a munkatársak ügyeire. A szombat a hivatásos pártfogóké. A többi... Nos, a többi napon a bentlévő gyerekekkel foglalkozom.

Sóhaj, fél óra múlva már tudom, hogy miért. Nem könnyű egy betévedtnék elmagyarázni, mi mindent

foglal magába a hivatalosnak tűnő szó: foglalkozom. — Húsz évvel ezelőtt szociálpolitika volt a gyermekvédelem. Célja: ne legyen az utcán kolduló gyerek. Ma a művelődéspolitikai szerves része. Nem a likvidálás a cél, hanem minden gyermek megvédése, megmentése. Több: hasznos tagként visszaadni a társadalomnak. A munkát körülhatároló elveket társadalmi bölcsesség határozza meg. A konkrét, tervező, szervező, céltudatos munka a mi feladatunk.

Szénási László 21 éve vezeti az intézetet. Valahogy

látszik rajta: elemében, a helyén van. A tettek embere, határozott, dinamikus alkat. Munkatársai fél szóból értenek, összeszoktak. A testben-lélekben ép gyerekek nevelői — pedig tudjuk, ők is edzett emberek — nem hiszem, hogy meg tudnának birkózni az itt szinte óránként változó „pedagógiai helyzetekkel”, a hihetetlen türelmet, tudást, rugalmasságot, mindenki(n)pen hivatástudatot igénylő munkával. Egyszerűen azért, mert nem ehhez szoktak. Mert az ő területükön nem fordul elő, hogy a gyerek magatartása naponként változik, hogy ugyanarra az ingerre percenként más a válasza, hogy hónapokig úgy látszik, bevált az alkalmazott eljárás — és egyik napról a másikra összeomlik minden. A szülei között csalódott, ambíciók és perspektívák nélküli, érzelmileg labilis gyermekek neveléséhez, gyógyításához nem elegendő a legjobb pedagógiai rendszerek, elvek és eljárások ismerete sem. Több kell. Folytonosan átértékelni az intézkedéseket. Egyszer gyors, határozott döntéseket hozni, máskor hosszú, türelmes megfigyeléseket végezni. Szülő helyett szülőnek lenni. A nap 24 órájában élni lenni — és mindent előről kezdeni, ha mégsincs eredmény.

— Siker? Van, persze. Szakmunkások, egyetemi hallgatók visszajönnek, tanácsért. Van főorvos, meg főmérnök, aki itt kezdte. De az eredménytelenséget hamarabb észreveszik az emberek. Egy botlás, máris mondják: „Persze, ez is menhelyi”. A megszűnésünk, az volna a legnagyobb siker.

Sulyok Erzsébet

Tűzveszély, vigyázni kell!

Ilyenkor nyáron, a jó idő és az iskolai szünet eléréseével, a kirándulások szezonjában sokat beszélünk az élővizek veszélyeiről és áldozatairól. A tűzről azonban kevesebb szó esik. Pedig éppen ez az az időszak, amikor a tűzek veszélye is megnő az erdőben. Erre is ügyelni kell, mert ha ezek a tűzek áldozatot rendszert nem is követelnek, de tetemes károkat okoznak.

Figyelemztető a példa. Napokkal ezelőtt az Óthalmi úton, a téglagyár mellett levő erdőben csaptak fel a lángok. A kár szerencsére jelentéktelen, mindössze 200 forint. De csak azért, mert közel van a tűzoltóaktanya, és így gyorsan beavatkozhattott a tűzoltóság.

A baj nagyon könnyen megeshet. Ezt a tüzet is egy eldobott cigarettavég okozta. Attól két szénaboglya gyulladt meg, a lángok pedig áttértek az erdőre, ahol 20 négyzetméteres területet pusztított a tűz. Szerencsére gyorsan eloltották, így főként csak a tavalyi

avar égett. A lángoknak alig volt idejük belekapniuk a növényzetbe.

Nagy bajt okozhat egy eldobott égő cigarettavég is. Nemcsak a tábor tüzekre kell tehát ügyelniük a kirándulóknak, hanem az ilyen apró vigyázatlanságra is, amely a város aszfaltján kárt nem okozhat. Az erdőben, a természetben vigyázunk tehát jobban közös értékeinkre!

A nyári tűzek nemcsak az erdőket, hanem az érett gabonát, a kazlakat is veszélyeztetik. Az aratásra tehát nem csupán a betakarítás, hanem a tűzvédelem szempontjából is fel kell készülni. A tűzoltóság már régebben megkezdte az előkészületeket. Tűzbiztonsági szempontból mindenütt felülvizsgálják a gépeket, oktatják a gépkezelőket. Már őrzik a gabonabálákat is. Mindezt javarészt az önkéntes tűzoltó testületek tagjai végzik. A tűzoltó-parancsnokság felkérte a MÁV igazgatókat, hogy hívják fel az utasok figyelmét: ne dobjanak ki égő cigarettavéget a vonatablakon. A vasútnál felülvizsgálják a gőzmotornyók szikragfogóit is. Segíteni fognak a vasúti őrházak dolgozói is. Ha tüzet látnak, azonnal jelentik telefonon.

Ez a rengeteg és átgondolt intézkedés nyilván eredményes lesz. Am, az is kétségtelen, hogy mindez kevés. Az embereknek, a dolgozóknak is ügyelniük kell az életre, a gabonára. Például azzal is, hogy betartsák a szabályt: rágyújtani csak a gabonabáláktól 30 méternyire szabad.

Munkában a növényvédő repülők

A párás, meleg időjárás az ország valamennyi területén kedvezett a növényi kártevőknek. A gombaferőzést követően megjelentek a rovarkártevők is, amelyek közül elsősorban a levéltetvek veszélyeztetik a termést.

A szántóföldeken, gyümölcsösökben teljes üzemből, hosszított műszakban dolgoznak a gépek és a szakemberek, munkába álltak a növényvédő repülőgépek is. Hatvankét repülőgép permetezi az alföldi szántóföldeket és gyümölcsösöket. Naponta 400–500 hold védelméről gondoskodnak. A szekszárdi, a villányi, valamint a balaton-parti borvidék nagyszemélyi táblái fölött megjelentek a helikopterek, amelyek egy nap alatt egyenként ezer hold permetezésére is képesek.

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium támogatása szerint az egész országban megfelelő mennyiségű és minőségű növényvédő szer kapható, több száz különféle rovarölő szer közül válogathatnak a kártevőknek, valamint a növényi kultúráknak megfelelően.

Szegeden a Dél-alföldi Tárlat

Hódmezővásárhely után először Szegedre került a Csongrád—Békés megyei és szegedi képzőművészek hagyományos tavaszi seregszemléje, a Dél-alföldi Tárlat. A városnap megnyitón a Horváth Mihály utcai képtárban Trogmyer Ottó múzeumigazgató üdvözlő szavai után Széles Zoltán művészettörténész méltatta a bemutatót, amelyen a szegedi művészek kiemelkedően szerepelnek.

A kiállításon ötven művésznek több mint száz alkotása látható.

Pártépítés, tagfelvétel

E lgondolkozva olvastam F. Nagy István elvtárs korábban és Petroszki István elvtárs minap megjelent cikkét a lap hasábjain, melyek egy igen fontos kérdést, a pártépítés problémáját boncolgatták. Nem vitatkozni akarok a két cikkkel, mert azokkal alapjában egyetértek, csupán mint gyakorló pártmunkás szeretném kifejteni véleményemet e témáról. A pártépítés sok mindent magában foglal mint pl.: a párt politikai, ideológiai, szervezeti és cselekvési egysége, a párt fogalmi állapota, a párttagság erkölcsi-politikai arculata stb. Természetesen mint fontos elem, a párttagok felvétele is a pártépítés fogalmköréhez tartozik.

Egy marxista—leninista pártnak az erejét nem a taglétszáma határozza meg — bár ez sem elhanyagolandó —, hanem az: hogyan tudja alkalmazni a marxizmus—leninizmust sajátos viszonyaira, hogyan tudja megfogalmazni céljait és vezetni a párt tagjait és a pártönkívüli tömegeket a célok megvalósításához, a mi viszonyaink között, mint ahogyan azt a X. kongresszus megfogalmazta „a szocializmus magasabb szinten történő építésére.”

Pártunk története bőségesen szolgál példaként arra, hogy a marxizmus—leninizmusra alapozott, jól felépített, stratégiai és taktikai-ágondolt politika a párt erejét, és csakis ilyen politikai célok megvalósítására képes mozgósítani tagjait, rajtuk keresztül a dolgozó tömegeket.

A felszabadulás után, 1944–45-ben a Magyar Kommunista Párt viszonylag nagy taglétszámmal rendelkezett párt volt, de az összes többi pártok közül az MKP rendelkezett megfelelő programmal a demokratikus független Magyarország megteremtésére, az élet megindítására, a háború következményeinek hazai felszámolására. Fel tudta sorakoztatni a munkásosztályt, a parasztságot, a haladó értelmiség többségét a földreform végrehajtására, az államosítások fogantatására, a reakció elleni politikai harcra. Ez a program egybe esett a magyar társadalom többségének óhajával, ezt a programot magáévá tette a magyar nép döntő többsége.

A két munkaspárt egyesülése után a Magyar Dolgozók Pártjának közel 2 milliós tagsága volt, de nem volt mentes jobboldali elhajlástól, baloldali túlzásoktól, s végül ezek is alapvető okai voltak az 1956-os ellenforradalom kitörésének. Az MSZMP immár 16 éve, cikcakkoktól mentes marxista—leninista politikát folytat, fel tudja sorakoztatni pártunk tagjait és dolgozó népünket nagy nemzeti céljaink elérésére, pedig a párt tagjainak száma mintegy fele az MDP taglétszámának. Természetesen nem azt akarom ezekkel igazolni, hogy semmi szükség a párt sorainak állandó frissítésére, hiszen a párt élő szervezet és természetes,

hogy időről időre fel kell tölteni sorait eleven, fiatal, dinamikus erőkkel. De nem mindegy, hogy kikkel és hogyan történik ez.

Alapvető probléma a tagfelvételi munkánkban, hogy nem tervszerű és nem folyamatos. A másik gond, hogy a párttagság elenyésző kisebbsége van megbízva és foglalkozik ezzel a fontos feladattal, holott a párttag felvételi munka valamennyi párttag feladata.

De a munka minőségével is baj van, s itt az ajánlók szerepére és felelősségére gondolok. Amikor az ajánlók egy-egy dolgozó párttagnak ajánlanak —, és az a baj, hogy nem nevelnek! — addig foglalkoznak vele míg kitölti felvételi kérelmét, az ajánló a megfelelő helyre odairja ajánlását, s mikor az új párttag megkapja tagsági könyvét, akkor az ajánlók tevékenysége is véget ér. Pedig szerintem akkor kellene kezdődnie egy újabb hosszantartó tevékenységnek, az új párttag kommunistává nevelésének. Ugyanis pártszervezeteink általában nem „kész” kommunistákat vesznek fel. Hogy valaki kommunistává váljon, hosszantartó érési folyamaton kell keresztül mennie. Itt látom az ajánlók szerepének fontosságát, hogy az általuk ajánlott új párttaggal folyamatosan foglalkozzanak; alkítsák ki bennük a kommunista jellemző tulajdonságokat, a párt politikáját, eszméje mellett elkötelezettséget. Ha ez nem így történik, akkor az esetek többségében — mint ahogyan mondanunk szoktuk — az új párttaggal nem erősödik a párt.

A másik ilyen kérdés az ajánlók felelőssége. Ugyanis sokan félreértik a Szervezeti Szabályzat azon pontját, hogy a párttag ajánlása „közös te-

vékenység” alapján történik. Itt nálunk Kisteleken is előfordult, hogy egy-egy párttag „köszönő viszony” alapján ajánlott jelentkezőt a párt soraiba.

A kommunistává nevelés fontos színtere — ha szabad ilyen közhelyet használni — kohója a pártcsoport és a párttaggyűlések fóruma. A pártcsoport — mint a párt legkisebb szervezett közössége — sokat tehet egy-egy új párttag kommunistává nevelésében. Hiszen a pártcsoport közvetlenül a termelésben él és dolgozik, itt ismerik meg a párttagok egymás erőseit és gyengeségeit, itt történnek megnyilatkozások, és itt lehet leginkább hatékonyan küzdeni a káros jelenségek ellen. A taggyűlés sokat tehet akkor, ha nyílt elvtársi légkör alakul ki, kritikus és önkritikus atmoszféra uralkodik. Fontos az is, hogy a leendő párttaggal ismertessük: milyen követelményekkel jár a párttagság. Nem egy példa bizonyítja, hogy a követelmények ismertetésének hiánya később sok probléma forrása lehet mint pl.: a tagdíjfizetési kötelezettség elmulasztása, a pártmunka mellőzése stb.

Csak néhány kérdésben kívántam kifejteni véleményemet, melyek szerintem szorosan kapcsolódnak a pártépítés, a tagfelvételi munka fogalmköréhez, és mint pártmunkás tapasztalatból tudom, hogy a fentiek figyelembe vételével válhat egy-egy alapszervezet a munkahely motorjává, következetesen pártunk csak így tudja feltölteni tagjain keresztül a társadalom vezetőjének funkcióját.

Balán Miklós,

a kisteleki Magyar—Szovjet Barátság Tsz MSZMP alapszervezetének titkára

A szegedi operatársulat Szabadkán

Szabadka művészpártoló közönsége meglegedéssel nyugtázza a város mind jobban elmélyülő nemzetközi zenei és színházi kapcsolatait. A közelmúltban számos jónévvű külföldi művészegység és rangos együttes vendégszerepelt városunkban. Szvjatszlav Richter, a Berlińi Vándoropera társulata, a budapesti Bartók-emlékkert, valamint a napokban a kecskeméti szimfonikusok, a marosvásárhelyi Állami Színház szabadkai vendégszereplése — hogy csak néhányat említsünk — művészeti életünk terebélyesedő nemzetközi kapcsolatainak egy-egy mérőföldkővet jelentette.

A Szegedi Nemzeti Színház operatársulatának vendégjátéka is tovább gazdagította ezt az áldásosan fejlődő nemzetközi kapcsolatot. Testvérvárosunk, Szeged, a mintegy négy évtizedes múltira visszatekintő ünnepi játékaival nemcsak a magyarországi zenei élet fellegvárának számít hanem kellő európai rangot is kivívott magának pompás rendezvényeivel. Rossini remekműveinek, a Szevillai borbélynak az előadása méltó ízelítő volt abból az előkelő rangú zenei teljesítményből, és tekintélyből, amit a szegedi operatársulat jelent a mai magyar zenei életben.

A romantikus olasz operairodalomatyja, Rossini, művében egyszerű hétköznapi mondanivalót elevenít meg: a szerelem furfangos diadalát a zsugoriság, a rangkóróság, a fennhéjázó önteltség felett. Ezek az alapmotívumok zenei megszólaltatásban a helyzet- és jellemkomikumok szövevényeivel egybefűzve, könnyed, fülbemászó dallam-

világba ékelve, eleve közönségikert biztosítanak a műnek.

A szegedi operaház kiváló énekesi tőkéletes hanghordozással, átlényegült játékos beilleszkedéssel csak fokozták a dalmú sikerét. Különös zenei csemegéként hatott, hogy Rosina szerepét az eredeti szövegkönyv szerinti szereposztásban, koloratúralt énekesnő tolmácsolta. A közönség hosszú vastappsal közönte meg Engyel Ildikó, Juhász József, valamint a három Liszt-díjas operaénekes, Sinkó György, Gyimesi Kálmán és Turján Vilma jó teljesítményét. A szintén Liszt-díjas Szalatsy István karnagy vezetése alatt élvezetes, jól összehangolt muzsikát kelt életre.

Szeretnénk, ha a két határváros kulturális kapcsolatai a jövőben még gyakoribb kölcsönös vendégszereplésekkel gazdagodnának.

Bede Béla

(Az újdívidéki Magyar Szoban és a Rádió Subotica adásaiban megjelent írás.)

Csak csuklós villamosok lesznek

Ebben az öt éves tervben évente 3 új csuklós villamosal cseréli ki selejtezésre váró járműveit a közlekedési vállalat. A debreceni közlekedési vállalat által gyártott csuklós villamosok a térvőd-szak végére kiszorítják a szegedi vonalokról az elavult kocsiakat.

ÁRAMSZÜNET

Ertesítjük fogyasztóinkat, hogy 1972. június 23-án reggel fél 7-től 16 óráig Dóm tér, Somogyi utca, Bajza u., Deák F. u., Viktor Hugó u., Károly u., Szechenyi tér, Takaréktár u., Madách u., Boeska u., Püspök u., Mikszáth K. u., Lenin krt., Kölcsey u., Somogyi u. által határolt területen, valamint Lenin krt., Aradi vértanúk tere, Zrínyi u., Somogyi u. és Dóm tér által határolt területen

időszakos áramszünet lesz, feszültségátterési munkák miatt. Fogyasztói szíves elnézését kéri a DEMASZ Szeged városi kirendeltsége.